

olikin saanut yli 35 000 000 mk, olisi komitean mielestä asianmukaista, että nyt osoitetaisiin lisävaroja sekä välittömään raittiustyöhön että raitista elämäntapaa välillisesti edistäviin tarkoituksiin. Kaupunginhallitus oli yhtynyt komitean esittämiin näkökohtiin ja ehdotuksiin. Hyväksyen kaupunginhallituksen ehdotuksen ¹⁾ kaupunginvaltuusto päätti ²⁾:

oikeuttaa kaupunginhallituksen ylittämään käyttövarojaan raittiustyön tukemiseen 3 385 000 mk;

oikeuttaa huoltolautakunnan ylittämään huoltolautakunnan ja huoltoviraston yleisen toimiston määrärahaa Alkoholistihuollon tehostaminen 500 000 mk;

oikeuttaa nuorisotyölautakunnan ylittämään tarverahojaan 200 000 mk mm. pianon ostamista varten nuorisokerhokeskukseen;

oikeuttaa kaupunginhallituksen ylittämään käyttövarojaan nuorisojärjestöjen avustamiseen 800 000 mk; sekä

oikeuttaa urheilu- ja retkeilylautakunnan ylittämään määrärahaa Uimakoulujen apumaksut 500 000 mk ja määrärahaa Voimistelu- ja urheiluseurojen työn tukeminen 500 000 mk.

Edelleen valtuusto päätti, että v:n 1950 talousarvioon tehdään uusi liite, josta selviää, kuinka paljon varoja talousarviossa on myönnetty niihin tarkoituksiin, joihin väkijuomaliikkeen voittovaroja lain mukaan voidaan käyttää.

Kaupunginhallitus oli sittemmin selostanut toimenpiteitään edellä mainitun päätöksen johdosta. Niinpä oli raittiustyön tukemiseen myönnetystä lisämäärärahasta 385 000 mk jo aikaisemmin käytetty tähän tarkoitukseen. Mitä tuli raittiustyön tukemista varten jäljellä olevan 3 000 000 mk:n jakamiseen, oli raittiuseläimistöä tehnyt siitä yksityiskohdallisen ehdotuksen ja kaupunginhallitus oli sen perusteella jakanut ³⁾ määrärahan. Niinkään oli nuorisotyölautakunta tehnyt ehdotuksen nuorisojärjestöjen avustamiseen varatun 800 000 mk:n jakamisesta, minkä ehdotuksen hyväksyen kaupunginhallitus oli jakanut ⁴⁾ myös tämän määrärahan. Lisäksi oli väkijuomaliikkeen voittovaroista hakeneet avustuksia useat eri järjestöt, joille kaupunginhallitus ei ollut katsonut joko voivansa avustuksia mainituista määrärahoista myöntää tai joiden esittämiin tarkoituksiin varat eivät olleet riittäneet. Kuitenkin kaupunginhallitus oli katsonut, että sellaisten vapaiden järjestöjen toimintaa varten, jotka harjoittivat suoranaista alkoholistihuoltoa, ja jotka olivat anoneet avustuspäärahää, olisi myönnettävä vielä jonkin verran lisää. Jakamisen kaupunginhallitus oli ehdottanut ammattiviranomaisten suoritettavaksi. Hyväksyen kaupunginhallituksen edellä selostetut toimenpiteet kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ oikeuttaa huoltolautakunnan ylittämään huoltolautakunnan ja huoltoviraston yleisen toimiston määrärahaa Alkoholistihuollon tehostaminen ennen myönnetyn ylitysoikeuden lisäksi vielä 500 000 mk vapaan alkoholistihuollon tukemista varten.

Nuorisotyölautakunta. Seuraavia nuorisotyölautakunnan v:n 1948 määrärahoja päätettiin ⁶⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Palkkiot 23 400 mk, Siivoaminen 12 400 mk ja Tarverahat 79 486 mk.

Toimistohuoneiston hankkiminen Pasilan nuorisojärjestöille. Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ merkitä v:n 1950 talousarvioon 550 000 mk toimintahuoneiston hankkimista varten Pasilan nuorisojärjestöille kortteliin n:o 572 sekä oikeuttaa nuorisotyölautakunnan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

Kunnallisten nuorisotalojen aikaansaamista koskeva kysymys. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾, etteivät useat eri aloitteet, jotka tarkoittivat nuoriso- ja kerhotalojen hankkimista, antaneet aihetta muihin toimenpiteisiin kuin että kaupunginhallitus kehoitettiin asettamaan komitea tutkimaan ja suunnittelemaan kunnallisten nuorisotalojen aikaansaamista Helsinkiin.

8. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Opetustoimi

Kansakoulut. Sen johdosta, että kaupungin kansakoululaitoksen voimassa oleva ohjesääntö oli kansakoululaitosta koskevien lakien ja asetusten useiden muutosten joh-

¹⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 23. — ²⁾ Kvsto 21 p. marrask. 606 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 176—177. — ⁴⁾ S:n s. 179—180. — ⁵⁾ Kvsto 21 p. jouluk. 675 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. helmik. 89 §. — ⁷⁾ S:n 26 p. lokak. 535 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. lokak. 510 § ja 30 p. marrask. 634 §.

dosta monilta osiltaan vanhentunut, kaupunginhallitus oli asettanut ¹⁾ komitean tarkistamaan ja uudistamaan Helsingin kansakoululaitoksen ohjesääntöä. Komitea ei ollut katsonut aiheelliseksi rajoittua tarkistamaan ainoastaan kansakoululaitoksen ohjesääntöä, vaan oli pitänyt asiallisena ulottaa työnsä koskemaan myös kansakoululaitoksen palveluksessa olevien eräiden viranhaltijain johtosääntöjä, koska nekin viroissa tapahtuneiden muutosten johdosta olivat menettäneet merkityksensä sekä olivat muutenkin vanhentuneita. Lisäksi komitea oli katsonut asialliseksi laatia eräiden kansakoulujen viranhaltijain johtosäännöt, joita ei aikaisemmin ole ollut. Kaupunginhallituksen asetuttua puoltamaan komitean esitystä, kaupunginvaltuusto, kaupunginhallituksen ehdotuksen ²⁾ hyväksyen, päätti ³⁾:

hyväksyä Helsingin kaupungin kansakoululaitoksen ohjesäännön ja alistaa sen kouluhallituksen vahvistettavaksi;

hyväksyä Helsingin kaupungin kansakoululaitoksen taloudenhoitajan johtosäännön, Helsingin kaupungin kansakoululaitoksen johtokunnan sihteerin johtosäännön, Helsingin kaupungin kansakoulujen terveydenhoidon johtosäännön, Helsingin kansakoululaitoksen koulupsykologien johtosäännön, Helsingin kaupungin kansakoulujen liikunnan- neuvojain johtosäännön, Helsingin kaupungin kansakoululaitoksen oppivelvollisten lasten luettelonhoitajien johtosäännön, Helsingin kaupungin kansakoululaitoksen oppivelvollisten lasten luettelon kodissakävijäin johtosäännön ja Helsingin kaupungin kansakoululaitoksen tarkastajaneuvoston johtosäännön; sekä

että mikäli kansakoulujen taloudenhoitajana ja johtokunnan sihteerinä toimii sama viranhaltija, tämän on soveltuvilta kohdin noudatettava, mitä johtokunnan sihteerin ja taloudenhoitajan erillisissä johtosäännöissä on sanottu.

Rakennustoimisto oli ilmoittanut, että rakennustoimiston talorakennusosaston työmaalta Lapinlahdenkadun 10 kansakoulussa oli lokakuun 18 p:nä 1949 anastettu rakennustarvikkeita yhteensä 12 880 mk:n arvosta sekä että anastukseen oli todettu syytäksi mainitun kansakoulun talonmies-lämmittäjä O. O. Boström. Kaupunginhallitus oli ilmoittanut raastuvanoikeuden Boströmille antamasta tuomiosta sekä että suomenkielisten kansakoulujen johtokunta oli erottanut hänet virastaan marraskuun 24 p:nä 1949. Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ kunnallislain 101 §:n mukaisesti ilmoittaa asiasta Uudenmaan lääninhallitukselle.

Suomenkielisiin kansakouluihin päätettiin ⁵⁾ perustaa v:n 1950 alusta lukien uusi 22 palkkaluokkaan kuuluva veistokalustonhoitajan virka.

Käpylän kansakouluun päätettiin ⁶⁾ tammikuun 1 p:stä 1950 lukien perustaa seuraavat virat: 19 palkkaluokkaan kuuluva talonmies-lämmittäjän virka, 10 palkkaluokkaan kuuluva ruoanjakajan virka ja neljä 8 palkkaluokkaan kuuluvaa siivoojan virkaa.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ lakkauttaa ruotsinkielisten kansakoulujen kansliassa olevan 19 palkkaluokkaan kuuluvan kanslia-apulaisen viran elokuun 1 p:stä 1949 lukien, perustaa mainittuun kansliaan samasta ajankohdasta lukien 21 palkkaluokkaan kuuluvan kirjanpitäjän viran, oikeuttaa ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan käyttämään lakkautetun viran palkkamäärärahaa uuden viran palkkaamiseen sekä myöntää käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin 5 550 mk:n lisämäärärahan uuden viran palkkausta varten.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ perustaa ruotsinkielisiin kansakouluihin uuden 20 palkkaluokkaan kuuluvan veistokalustonhoitajan viran elokuun 1 p:stä 1949 lukien sekä myöntää käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin sekä palkankorotuksiin 72 150 mk uuden viran palkkausta varten kertomusvuonna.

Eräiden Mellunkylässä toimivien ja Kanta-Helsingissä asuvien kansakoulunopettajain anomus, että heille korvattaisiin linja-automaksut Rautatientorilta toimipaikkaansa v:n 1949 alusta lukien, hylättiin ⁹⁾.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾ oikeuttaa kaupungin kansakoulujen johtokunnat siinä tapauksessa, että ne päättävät alentaa opetustuntien lukumäärän I luokilla 20 ja III luokilla 28 viikkotuntiin, järjestämään opetuksen suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esittämässä laajuudessa.

¹⁾ Ks. v:n 1948 kert. I osan s. 132. — ²⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 16. — ³⁾ Kvsto 28 p. syysk. 471 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 193. — ⁴⁾ Kvsto 21 p. jouluk. 670 §. — ⁵⁾ S:n 21 p. marrask. 599 §. — ⁶⁾ S:n 29 p. kesäk. 333 §. — ⁷⁾ S:n 4 p. toukok. 226 §. — ⁸⁾ S:n 4 p. toukok. 227 §. — ⁹⁾ S:n 19 p. tammik. 40 §. — ¹⁰⁾ S:n 29 p. kesäk. 358 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 120.

Vierailta paikkakunnilta kotoisin olevien oppilaiden koulukäynnistä kaupungin kansakouluissa velottavat maksut päätettiin ¹⁾ korottaa.

Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ merkitä v:n 1950 talousarvioon 328 005 mk:n lisämäärärahan Tehtaankadun kansakoulun pommitusvaurioiden korjaamista varten sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ merkitä kertomusvuoden talousarvioon tehtävään muutokseen 5 163 500 mk:n suuruisen määrärahan Lapinlahdenkadun 10:ssä olevassa kansakoulutalossa tehtäviä muutostöitä varten tarkoituksella laajentaa ruokailuhuonetta ja järjestää kaksi lisäluokkaa ottamalla käytäntöön mm. porttikäytävän ala sekä oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan heti käyttämään määrärahaa.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ hyväksyä yleisten töiden lautakunnan kaupunginhallituksen kehoituksesta ⁵⁾ laadituttamat luonnospiirustukset Munkkiniemen ruotsinkielistä kansakoulutaloa varten ja antaa yleisten töiden lautakunnalle tehtäväksi pääpiirustusten laadittamisen. Samalla valtuusto päätti merkitä v:n 1950 talousarvioon 42 000 000 mk:n lisämäärärahan tätä rakennusyritystä varten ja oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan tarvittaessa käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

Hyväksyen toimenpiteen, jolla kaupunginhallitus oli myöntänyt ⁶⁾ ennakkona kaupunginkassasta 1 500 000 mk Lauttasaaren kansakoulun lisärakennusta varten, kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ merkitä tarkoitusta varten v:n 1950 talousarvioon 1 500 000 mk:n suuruisen määrärahan ja oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahan jo kertomusvuonna.

Kaupunginhallitus oli antanut ⁸⁾ yleisten töiden lautakunnan tehtäväksi uuden rakennuksen suunnittelemisen Herttoniemen alakansakoulua varten. Lautakunta oli sittemmin ilmoittanut, että rakennustoimisto ei ollut voinut töiden ruuhkautumisen vuoksi ryhtyä tähän tehtävään, minkä vuoksi Herttoniemen koulun suunnittelutyöt oli ajateltu antaa yksityisen arkkitehdin tehtäväksi. Kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ merkitä kertomusvuoden talousarvioon mahdollisesti tehtävään muutokseen tai v:n 1950 talousarvioon 500 000 mk:n suuruisen määrärahan Herttoniemen alakansakoulutalon valmistavia töitä varten ja oikeuttaa yleisten töiden lautakunnan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

Yleisten töiden lautakunta oli antanut Pakilan kansakoulun lisärakennuksen suunnittelun arkkitehti J. Peltoselle, joka alkuaan oli suunnitellut mainitun koulurakennuksen. Luonnospiirustusten valmistuttua kaupunginvaltuusto päätti ¹⁰⁾, että Pakilan kansakoulutaloa laajennetaan laadittujen luonnospiirustusten mukaisesti ja että rakennustyötä varten merkitään joko kertomusvuoden talousarvioon tehtävään lisäykseen tai v:n 1950 talousarvioon 8 750 000 mk:n määräraha sekä että yleisten töiden lautakunta oikeutetaan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna. Sittemmin kaupunginvaltuusto päätti ¹¹⁾, että v:n 1950 talousarvioon merkitään 2 000 000 mk:n suuruinen lisämääräraha Pakilan kansakoulun laajentamista varten sekä että yleisten töiden lautakunta oikeutetaan käyttämään määrärahaa jo kertomusvuonna.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹²⁾ varata Maunulan kansakoulua varten aikaisemmin varatun ¹³⁾ tontin lisäksi 2 375 m²:n suuruisen lisäalueen osaksi aikaisemmin ehdotetusta puistoalueesta ja korttelista n:o 279 laaditun piirustuksen mukaisesti sekä kehoittaa kiinteistölautakuntaa ottamaan huomioon tämän Maunulan asemakaavaehdotusta laatiesaan.

Seuraavia kansakoulujen v:n 1948 määrärahoja päätettiin ¹⁴⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: suomenkielisten kansakoulujen määrärahoja Tilapäistä työvoimaa 780 000 mk, Sairaslomasijaiset 1 063 273 mk, Siivoaminen 65 000 mk, Puhtaanapito 3 385 mk, Kaluston hankinta 458 500 mk, Tarverahat 33 000 mk, Vaatteiden pesu 60 000 mk, Lääkkeet ja oppilaiden hammashoito 80 000 mk, Yleisten laitteiden kunnossapito 324 000 mk, Matka- ja kuljetuskustannukset 115 000 mk, Koulutarvikkeet 2 150 000 mk, Oppilaiden voimistelu- ja urheiluharrastusten edistäminen 462 mk, Uimalippuja Uimahalliin 5 000 mk ja Vapaita teatterilippuja ja retkeilyavustuksia 25 000 mk; ruotsinkielisten kansakoulujen määrärahoja Kaluston hankinta 500 mk, Kaluston kunnossapito 200 000 mk,

¹⁾ Kvsto 9 p. marrask. 585 §. — ²⁾ S:n 9 p. marrask. 588 §. — ³⁾ S:n 4 p. toukok. 244 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. huhtik. 207 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1948 kert. I osan s. 198. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 184. — ⁷⁾ Kvsto 7 p. syysk. 431 §. — ⁸⁾ S:n 13 p. huhtik. 208 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. maalisk. 120 §. — ¹⁰⁾ S:n 28 p. syysk. 475 §. — ¹¹⁾ S:n 2 p. maalisk. 121 §. — ¹²⁾ Ks. v:n 1947 kert. I osan s. 61. — ¹³⁾ Kvsto 9 p. helmik. 89 §.

Tarverahat 75 000 mk, Vaatteiden pesu 16 000 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 20 000 mk ja Matka- ja kuljetuskustannukset 35 000 mk; ja kansakoulujen yhteisiin menoihin kuuluvia määrärahoja Korvaus muille kunnille Helsingin kaupungissa koulunkäyntiin oikeutettujen kansakoulunoppilaiden koulunkäynnistä 68 317 mk, Lastenpsykiatrin toiminta 60 991 mk ja Unioninkadun silmäpoliklinikka 3 950 mk; sekä pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Talorakennukset määrärahoja Pakilan kansakoulu, 3 kpl sadevesikaivoja sekä kellari vahtimestarille 25 498 mk ja Näyttämön rakentaminen Kaisaniemen kansakouluun 1 299 000 mk.

V:n 1948 talousarvion pääluokan Opetustoimi luvun suomenkieliset kansakoulut momentille Käpylän uuden koulurakennuksen kalustaminen samoin kuin saman pääluokan luvun Kansakoulujen yhteiset menot momentille Opetuselokuvatoiminnan kehittäminen muodostunut säästö päätettiin ¹⁾ siirtää kertomusvuonna käytettäväksi.

Kertomusvuoden talousarvion pääluokan Opetustoimi luvun Ruotsinkieliset kansakoulut momentille Kaluston hankinta syntyvä säästö päätettiin ²⁾ siirtää v:n 1950 käytettäväksi.

Työväenopistot. Suomenkielisen työväenopiston v:n 1948 kaluston kunnossapitomäärärahaa päätettiin ³⁾ sallia ylittää 5 114 mk.

Ruotsinkielisen työväenopiston v:n 1948 määrärahoja Tarverahat ja Kaluston hankinta päätettiin ⁴⁾ sallia ylittää vastaavasti 6 693 mk ja 3 310 mk.

Ammatinvalinnan ohjauksen järjestäminen keskikoululaisille. Kaupunginhallituksen asettaman ⁴⁾ ammatinvalintakomitean suunnitelmien mukaan oli jo muutaman vuoden aikana järjestetty ammatinvalinnan ohjausta pääkaupungin nuorisolle, jolloin toimeenpanevana elimenä oli ollut työnvälitystoimiston nuoriso-osasto. Tästä ohjauksesta olivat tulleet osallisiksi kaikki ne, jotka olivat saapuneet sitä nuorisovälitykseen ja ammatinvalinnanohjaukseen pyytämään, mutta sen lisäksi se oli järjestelmällisenä toimintana kohdistunut kansakoulujen jatkoluokkien oppilaisiin. Ohjaukseen oli sisältynyt laaja informaatiotoiminta, jonka avulla oppilaita oli kahden lukuvuoden aikana tutustutettu ammattielämään ja soveltuvuuden selvittämiseen, jossa oli turvauduttu psykologisiin soveltuvuuskokeisiin, lääkärintarkastuksiin ja opettajien lausuntoihin. Koska jatkokoulujen oppilaat muodostavat kuitenkin ainoastaan murto-osan kaupungin ammatinvalintaiässä olevasta nuorisosta ja koska olisi talouselämän kannalta erittäin tärkeää, että jakautuminen eri koulumuotoihin ja eri ammattialoilte tapahtuisi nykyistä tarkoituksenmukaisemmin, ammatinvalintakomitea oli katsonut, että olisi syytä ulottaa ohjaustoiminta järjestelmällisenä toimintana koskemaan myös kaupungissa toimivia keskikouluja, joissa on n. 75 % tämänikäisestä pääkaupungin nuorisosta. Komitea oli tämän vuoksi laatinut yksityiskohtaisen työsuunnitelman keskikoulun viimeisen luokan kevätlukukaudella toimeenpantavasta, vapaaehtoisesta ammatinvalinnan ohjauksesta, jonka tarkoituksena oli selvittää kullekin siihen osallistuvalla, miten hänen olisi asiallisella pohjalla suoritettava ammatinvalintansa, mitä edellytyksiä hänellä oli, ja miten hänen oli hankittava kysymyksessä olevaan ammattiin tarvittava pätevä valmennus. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ hyväksyä suunnitelman keskikoululaisille annettavaksi ammatinvalinnanohjaukseksi ja merkitä v:n 1950 talousarvion 320 000 mk:n suuruisen määrärahan keskikoululaisten ammatinvalinnanohjaukseen osallistuvien lääkärin ja opettajien palkkaamiseen.

Kaupan ammattikasvatuksen uudelleen järjestäminen ja kaupan alan työntekijäin ammatitaidon edistäminen. Vtn Hakulisen ym. tekemän ⁶⁾ aloitteen johdosta kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾ kehoittaa kaupunginhallitusta asettamaan komitean, jonka tehtäväksi annetaan selvittää, mihin toimenpiteisiin Helsingin kaupunki voisi ryhtyä ja mitä sen tulee tehdä kaupan ammattikasvatuksen järjestämiseksi ja kaupan alan työntekijäin ammatitaidon edistämiseksi Helsingissä.

Helsingin parturiammattikoulun ja Helsingin naiskampaamokoulun ottaminen kaupungin haltuun. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ tehdä valtioneuvostolle anomuksen, että kaupunki saisi ottaa haltuunsa Suomen kähertäjäin liiton ylläpitämän Helsingin parturiammattikoulun ja Helsingin naiskampaamoyhdistyksen ylläpitämän Helsingin naiskampaamokoulun ja jatkaa niiden toimintaa Helsingin kähertäjäkouluna ja ammattiopetus-

¹⁾ Kvsto 19 p. tammik. 42 §. — ²⁾ S:n 21 p. jouluk. 676 §. — ³⁾ S:n 9 p. helmik. 89 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1941 kert. s. 153. — ⁵⁾ Kvsto 30 p. marrask. 624 §. — ⁶⁾ Ks. v:n 1948 kert. I osan s. 62. — ⁷⁾ Kvsto 9 p. marrask. 586 §. — ⁸⁾ S:n 26 p. lokak. 532 §.

laitosten johtokunnan alaisena. Edelleen valtuusto päätti merkitä v:n 1950 talousarvioon 1 370 000 mk tämän koulun menoja varten sekä tulopuolelle valtionapua 860 000 mk ja muita tuloja 245 000 mk siinä tapauksessa, että valtioneuvosto myöntää edellä mainitun luvan.

Ammattikoulujen rehtorien virkojen uudelleenjärjestäminen. Ammattiopetuslaitoksista annetun asetuksen 23 §:ssä ja kaupungin ammattiopetuslaitosten ohjesäännön 8 §:ssä määrätään, että ammattiopetuslaitosten johtokunnan on valittava kullekin koululle sen vakinaisista opettajista rehtori, opettajakuntaa kuultuaan, kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Ammattiopetuslaitosten johtokunta oli huomauttanut, että nykyään oli sekä valmistavalla poikien että valmistavalla tyttöjen ammattikoululla sääntöpalkkaiset rehtorinvirat, mikä näin ollen oli vastoin edellä mainittuja määräyksiä. Koska valmistavan poikien ammattikoulun rehtori vaihtuisi kertomusvuoden keväällä ammattikoulujen johtokunta oli tehnyt esityksensä rehtorinvirkojen uudelleenjärjestelystä. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ lakkauttaa valmistavan poikien ammattikoulun ja valmistavan tyttöjen ammattikoulun rehtorinvirat huhtikuun 1 p:stä 1949 lukien sekä perustaa valmistavaan poikien ammattikouluun 35 palkkaluokan ja valmistavaan tyttöjen ammattikouluun 27 palkkaluokan mukaiset opettajanvirat samasta päivästä lukien sekä oikeuttaa ammattiopetuslaitosten johtokunnan täyttämään valmistavan tyttöjen ammattikoulun uuden opettajan viran tällä kerralla sitä haettavaksi julistamatta. Edelleen kaupunginvaltuusto päätti, että molempien koulujen rehtorien opetusvelvollisuus on 8 viikkotuntia ja että heidän velvollisuutensa on kuunnella jokaisen opettajan opetusta ainakin kerran lukukaudessa ja pitää siitä päiväkirjaa sekä että rehtoreille on maksettava palkkiota toimesta kauppa- ja teollisuusministeriön elokuun 15 p:nä 1947 antaman ohjeen mukaisesti, huomioon ottaen valmistavan tyttöjen ammattikoulussa ompelimon, ruokalan ja leipomon sekä lisäksi viimeksi mainitun koulun rehtorille koulun liikelaitosten valvonnasta toistaiseksi 1 750 mk kuukaudessa. Samalla oikeutettiin ammattiopetuslaitosten johtokunta käyttämään lakautettujen virkojen säästyviä palkkamäärärahoja uusien virkojen haltijoiden palkkaamiseen sekä rehtorin palkkioiden maksamiseen ammattiopetuslaitosten johtokunnan palkkiomäärärahaa oikeuksin ylittää sitä enintään 76 050 mk.

Yleinen ammattikoulu. Yleisen ammattikoulun v:n 1948 tarverahoja päätettiin²⁾ sallia ylittää 10 000 mk.

Kirjapainokoulu. Kaupunginvaltuusto päätti³⁾, että kurssimaksu kirjapainokoulussa oli oleva 500 mk oppilaalta.

Valmistava poikien ammattikoulu. Kaupunginvaltuusto päätti⁴⁾, että filosofian maisteri M. J. Rusamalle oli maksettava 1 000 mk:n suuruinen henkilökohtainen lisäpalkkio sinä aikana, jona hän toimii valmistavan poikien ammattikoulun rehtorina.

V:n 1950 talousarvioon päätettiin⁵⁾ merkitä 6 000 000 mk työstökoneiden ja työkalujen hankkimista ja asentamista varten valmistavaan poikien ammattikouluun.

Valmistavan poikien ammattikoulun v:n 1948 määrärahoja Kaluston hankinta, Kaluston kunnossapito ja Oppilasruokala päätettiin²⁾ sallia ylittää vastaavasti 50 000 mk, 86 969 mk ja 68 646 mk.

Valmistavan poikien ammattikoulun v:n 1948 kaluston hankintatilillä syntynyt 402 882 mk:n suuruinen säästö päätettiin⁶⁾ siirtää kertomusvuonna käytettäväksi.

Valmistava tyttöjen ammattikoulu. Seuraavia valmistavan tyttöjen ammattikoulun v:n 1948 määrärahoja päätettiin²⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 144 720 mk, Siivoaminen 18 900 mk, Tarverahat 55 000 mk, Ruokinta 40 500 mk, Helsingistä kotoisin olevien oppilaiden ruokinta 34 965 mk ja Uuden talousluokan perustaminen ja uuden ompeluluokan jatkaminen 18 474 mk.

Ammattioppilaslautakunnan v:n 1948 tarverahoja päätettiin²⁾ sallia ylittää 10 000 mk.

Kotitalouslautakunta. Kaupunginhallituksen kehoitettua kotitalouslautakuntaa tekemään ehdotuksen kotitalouslautakunnan johtosäännön muuttamiseksi siten, että kotitalousneuvojen pätevyysvaatimukset saadaan vahvistetuiksi, kotitalouslautakunta oli laatinut ehdotuksen lautakunnan johtosäännön 7 §:n muuttamisesta. Samalla lautakunta oli tarkistanut kotitalouslautakunnan ja kotitalousneuvojain johtosäännöt ja ehdottanut

¹⁾ Kvsto 23 p. maalisk. 155 §. — ²⁾ S:n p 9. helmik. 89 §. — ³⁾ S:n 28 p. syysk. 473 §. — ⁴⁾ S:n 30 p. marrask. 618 §. — ⁵⁾ S:n 28 p. syysk. 472 §. — ⁶⁾ S:n 2 p. maalisk. 123 §.

niihin tehtäväksi erinäisiä täydennyksiä ja muutoksia. Kaupunginhallitus oli puolestaan tehnyt lautakunnan johtosäännön 1 §:ään muodollisen muutoksen ja neuvojen johtosääntöön lisännyt 2 §:n 5 kohdan. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ hyväksyä kotitalouslautakunnan johtosäännön kaupunginhallituksen esittämässä muodossa, kumota valtuuston joulukuun 2 p:nä 1931 vahvistaman kotitalousneuvoin johtosäännön sekä vahvistaa kotitalouslautakunnan alaisten opettajien ja neuvojen johtosäännön kaupunginhallituksen esittämässä muodossa.

Kotitalouslautakunnan alaiset talous- ja käsityöopettajien virat päätettiin²⁾ tammikuun 1 p:stä 1950 lukien siirtää 28 palkkaluokasta 29 palkkaluokkaan.

Kotitalouslautakunnan alainen kerho-ohjaajan virka päätettiin³⁾ siirtää nuorisotyölautakunnan alaiseksi v:n 1950 alusta lukien.

Seuraavia kotitalouslautakunnan v:n 1948 määrärahoja päätettiin⁴⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Tilapäistä työvoimaa 71 632 mk, Lämpö 2 554 mk, Siivoaminen 24 194 mk, Tarverahat 35 860 mk, Tarveaineet talous-, havainto- ja käsityöopetusta varten 38 046 mk.

Lastentarhat. Kaupunginvaltuuston alistettua päätöksensä⁵⁾, joka koski lastentarhain ja niihin liittyvien laitosten ohjesäännön muuttamista, sosiaaliministeriön hyväksyttäväksi sosiaaliministeriö oli ilmoittanut päätöksellään huhtikuun 30 p:ltä 1947 harkintansa oikeaksi vaatia eräitä muutoksia ehdotuksen 4 ja 10 §:ään. Lisäksi ministeriö oli kehoittanut valtuustoa harkitsemaan, eikö olisi syytä tarkistaa puheena olevaa ohjesääntöä kokonaisuudessaan, mm. sen vuoksi, että asetus lastentarhoista, jotka saavat valtion-apua, oli uusittu v. 1936. Lastentarhain johtokunta oli maininnut, että lastentarhain ja niihin liittyvien laitosten ohjesääntö oli monessa suhteessa vanhentunut ja kaipasi uusimista. Lastentarhain, lastenseimien ja päiväkotien toiminta oli jatkuvasti ollut järjestelyn alaisena ja joutunut lopullisesti komitean käsiteltäväksi, minkä vuoksi ohjesäännön uusiminen kokonaisuudessaan olisi siirrettävä myöhempään ajankohtaan. Olisi kuitenkin syytä jo tässä vaiheessa uusia johtokuntaa sekä tarkastajien ja lääkärin valitsemista koskevat pykälät. Kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ hyväksyä muutokset lastentarhain ja niihin liittyvien laitosten ohjesäännön 4, 5, 6, 7, 10, 12, 17 ja 18 §:iin. Sosiaaliministeriö vahvisti⁷⁾ muutokset joulukuun 7 p:nä 1949.

Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾ oikeuttaa lastentarhanjohtaja A. Merikosken sekä lastentarhanopettajat M. Lehtosen ja I. Polvisen ikäkorotuksia ja eläkettä varten lukemaan hyväkseen Oulunkylän kansanlastentarhassa palvelemastaan ajasta ajan tammikuun 1 p:stä 1942 lukien.

Lastentarhain kansliaan päätettiin⁹⁾ tammikuun 1 p:stä 1950 lukien perustaa 28 palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluva uusi apulaistarkastajan virka.

Koska viranhaltijain kuoppakorotuksen yhteydessä lastentarhojen 12 palkkaluokkaan kuuluvien lastenhoitajien virat oli siirretty 13 palkkaluokkaan kaupunginvaltuusto päätti¹⁰⁾, että lastentarhoihin tammikuun 1 p:stä 1950 lukien perustetut kolme 12 palkkaluokkaan kuuluvaa lastenhoitajan virkaa siirretään 13 palkkaluokkaan.

Kaupunginvaltuusto päätti¹¹⁾, että Solhem nimisen lastentarhan talousapulaisen virka siirretään tammikuun 1 p:stä 1950 lukien 9 palkkaluokasta 10 palkkaluokkaan ja että Santahaminan lastentarhan talousapulaisen virka siirretään samasta ajankohdasta lukien 8 palkkaluokasta 9 palkkaluokkaan.

Kaupunginvaltuusto päätti¹²⁾, että Merimiehenkadun taloon n:o 43 perustetaan lastentarha ja lastenseimi sekä että mainittuja laitoksia varten perustetaan tammikuun 1 p:stä 1950 lukien neljä 23 palkkaluokkaan kuuluvaa lastentarhanopettajan virkaa, yksi 23 palkkaluokkaan kuuluva lastenseimen johtajan virka, kaksi 13 palkkaluokkaan kuuluvaa lastenhoitajan virkaa, yksi 12 palkkaluokkaan kuuluva keittäjän virka ja yksi 10 palkkaluokkaan kuuluva talousapulaisen virka. Lastentarhain johtokunta oikeutettiin¹³⁾ käyttämään edellä mainitun lastentarhan ja -seimen kunnostamista varten enintään 100 000 mk lastentarhain kertomusvuoden määrärahasta Käpylän uusi lastentarha ja seimi.

¹⁾ Kvsto 7 p. syysk. 402 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 136 ja 138. — ²⁾ Kvsto 14 p. jouluk. 644 §. — ³⁾ S:n 19 p. lokak. 496 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 89 §. — ⁵⁾ Ks. v:n 1946 kert. I osan s. 75. — ⁶⁾ Kvsto 9 p. marrask. 561 §. — ⁷⁾ S:n 21 p. jouluk. 654 §. — ⁸⁾ S:n 8 p. kesäk. 302 §. — ⁹⁾ S:n 7 p. syysk. 385 §. — ¹⁰⁾ S:n 19 p. lokak. 498 §. — ¹¹⁾ S:n 9 p. marrask. 552 §. — ¹²⁾ S:n 19 p. lokak. 504 §. — ¹³⁾ S:n 30 p. marrask. 623 §.

Lastentarhain johtokunta oli esittänyt, että Kotivaran päiväkotia siirrettäisiin nykyisestä huoneistostaan Eläintarhantien 3:sta kaupungin ostamaan¹⁾ Vallilantien taloon n:o 8 sekä että Eläintarhantien 3:een perustettaisiin uusi lastentarha 40—50 lapselle. Kaupunginvaltuusto päätti²⁾:

että Hakaniemen seudulle perustetaan uusi lastentarha kokopäiväosastoinen;

että mainittua lastentarhaa varten perustetaan tammikuun 1 p:stä 1950 lukien kolme 23 palkkaluokkaan kuuluvaa lastentarhanopettajan virkaa ja yksi 10 palkkaluokkaan kuuluva talousapulaisen virka; sekä

että lastentarhain määrärahasta Käpylän uusi lastentarha ja seimi saadaan kertomusvuoden aikana käyttää lastentarhain kalustohankintoja varten enintään 200 000 mk.

Kaupunginvaltuusto oli päättänyt³⁾ merkitä v:n 1950 talousarvioon määrärahan lastentarhan ja lastenseimen huoneistoa vastaavien osakkeiden ostamista varten Bostads ab. Mechelingatan 38 nimisessä yhtiössä. Lastentarhain johtokunta oli huomauttanut, että kun nyt saadaan huoneistot Taka-Töölöön perustettavaksi päätettyä⁴⁾ lastentarhaa varten ja kun huoneistojen arveltiin valmistuvan v:n 1950 kesällä, olisi lastentarhan yhteyteen perustettava lastenseimi 20—30 lapselle heinäkuun 1 p:stä 1950 lukien. Kaupunginvaltuusto päätti⁵⁾, että Taka-Töölöön perustetaan lastenseimi lastentarhan yhteyteen ja että mainittua seimeä varten perustetaan heinäkuun 1 p:stä 1950 lukien yksi 25 palkkaluokkaan kuuluva lastenseimen opettajan virka, kaksi 15 palkkaluokkaan kuuluvaa lastenhoitajan virkaa ja yksi 12 palkkaluokkaan kuuluva talousapulaisen virka.

Lastentarhain johtokunta oli maininnut, että sen jälkeen kun kaupunginhallitus oli suostunut⁶⁾ siihen, että Laajalahdentien 12:ssa oleva kansanhuollon entinen huoneisto luovutetaan lastentarhalle ja lastenseimelle, voitaisiin sinne perustaa eri lastentarha ruotsinkielisille lapsille ja siirtää lastenseimi entisestä sopimattomasta huoneistosta tarkoituksenmukaisesti sisustettuun huoneistoon. Siten voitaisiin Kaartintorppaan sijoitettu lastentarha muodostaa suomenkieliseksi ja järjestää sinne yksi uusi osasto 25 lapselle. Lastentarhain johtokunnan esitykseen myöntyen kaupunginvaltuusto päätti⁷⁾:

että Munkkiniemeen perustetaan ruotsinkielinen lastentarha 25 lapselle ja sen yhteyteen lastenseimi 15 lapselle;

että Kaartintorpan lastentarhaan perustetaan uusi suomenkielinen osasto;

että edellä mainittuja lastentarhoja ja lastenseimeä varten perustetaan tammikuun 1 p:stä 1950 lukien kaksi 23 palkkaluokkaan kuuluvaa opettajan virkaa, yksi 16 palkkaluokkaan kuuluva lastenhoitajan virka, yksi 12 palkkaluokkaan kuuluva lastenhoitajan virka ja yksi 10 palkkaluokkaan kuuluva talousapulaisen virka; sekä

että lastentarhain johtokunta oikeutetaan edellä mainittujen laitosten kalustamista ja ylläpitämistä varten kertomusvuonna käyttämään lastentarhain määrärahasta Töölön uusi lastentarha enintään 650 000 mk.

Kaupunginvaltuusto päätti⁸⁾:

että tilapäiset osastot Kotikallion ja Leppäsuon lastenseimissä sekä Suomenlinnan lastentarhassa muutetaan vakinaisiksi tammikuun 1 p:stä 1950 lukien;

että Santahaminan lastentarhaan perustetaan uusi osasto tammikuun 1 p:stä 1950 lukien;

että edellä mainittuja laitoksia varten perustetaan tammikuun 1 p:stä 1950 lukien kaksi 23 palkkaluokkaan kuuluvaa lastentarhanopettajan virkaa, kaksi 16 palkkaluokkaan kuuluvaa lastenhoitajan virkaa, kaksi 12 palkkaluokkaan kuuluvaa lastenhoitajan virkaa ja yksi 10 palkkaluokkaan kuuluva talousapulaisen virka.

Sen johdosta, että Kotikallion lastentarhan lasten lukutupa olojen muututtua oli osoittautunut nykyisessä muodossaan tarpeettomaksi, kaupunginhallitus oli päättänyt⁹⁾ antaa rakennustoimiston tehtäväksi korjauttaa Hämeentien 85—87:ssä sijaitsevan kyseisen lastenkirjaston huoneiston lastentarhan käyttöön soveltuvaksi. Kaupunginvaltuusto päätti¹⁰⁾ myöntää yleisistä käyttövaroistaan 496 440 mk 2—3 vuotiaiden seimiosaston perustamista varten Kotikallio nimisen lastentarhan yhteyteen ja mainitun osaston ylläpitämistä varten kertomusvuonna sekä oikeuttaa lastentarhain johtokunnan käyttämään Kotikallion lukutuvalla kertomusvuoden talousarvioon varatusta määrärahasta 278 000

¹⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 88. — ²⁾ Kvsto 9 p. marrask. 562 §. — ³⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 15. — ⁴⁾ Ks. v:n 1943 kert. I osan s. 38. — ⁵⁾ Kvsto 30 p. marrask. 622 §. — ⁶⁾ Ks. tämän kert. I osan s. 190. — ⁷⁾ Kvsto 7 p. syysk. 397 §. — ⁸⁾ S:n 7 p. syysk. 399 §. — ⁹⁾ S:n 9 p. helmik. 76 §.

mk kyseisen seimiosaston perustamista ja ylläpitämistä varten. Sitten kaupunginvaltuusto päätti¹⁾ lakkauttaa tammikuun 1 p:stä 1950 lukien yhden 23 palkkaluokkaan kuuluvan opettajan viran ja yhden 11 palkkaluokkaan kuuluvan lastenhoitajan viran Kotikallion lukutuvassa.

Kaupunginvaltuusto päätti²⁾ perustaa syyskuun 1 p:stä 1949 lukien Pakilan lastentarhaan yhden uuden 23 palkkaluokkaan kuuluvan lastentarhanopettajan viran ja myöntää viranhaltijan palkkaamiseen kertomusvuoden aikana 64 400 mk:n suuruisen määrärahan käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin sekä palkankorotuksiin.

Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin³⁾ 230 000 mk lastentarhain johtokunnan käytettäväksi Neljännen linjan 3—5:ssä sijaitsevan lastentarhan kaluston täydentämistä varten.

Seuraavia lastentarhain v:n 1948 määrärahoja päätettiin⁴⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: lastentarhain johtokunnan määrärahoja Lämpö 646 mk ja Tarverahat 40 000 mk sekä lastentarhain ja niiden laitosten määrärahoja Siivoaminen 125 247 mk, Kaluston hankinta 346 447 mk, Kaluston kunnossapito 140 660 mk, Tarverahat 49 567 mk, Ruokinta 4 616 989 mk, Askarteluvälineet ja -aineet 46 230 mk, Pakilan lastentarha 110 000 mk, Oulunkylän lastentarha 55 151 mk ja Haagan lastentarha 36 915 mk sekä pääluokan Tuloa tuottamattomat pääomamenot luvun Talorakennukset määrärahaa Lastentarhain sisustaminen taloon Pohjoiskaari n:o 48 Lauttasaassa 95 089 mk.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin kertomusvuoden tilien uudeksi varatilintarkastajaksi rouva A. Bockströmin tilalle valittiin⁵⁾ konttoristi A. K. Ingberg.

Avustukset. Kaupunginvaltuusto päätti⁶⁾ myöntää yleisistä käyttövaroistaan 105 485 mk:n suuruisen lisäavustuksen Suomen taideteollisuusyhdistyksen ylläpitämälle taide-teollisuuskeskuskoululle v:n 1948 menojen peittämiseen.

Ammattiopetuslaitosten johtokunta oikeutettiin ylittämään Helsingin käsityöopiston v:n 1948 avustusmäärärahaa 40 400 mk⁷⁾ ja kertomusvuoden vastaavaa määrärahaa 135 000 mk⁸⁾, vaatturiammattikoulun v:n 1948 määrärahaa 9 720 mk⁷⁾ ja kertomusvuoden vastaavaa määrärahaa 15 160 mk⁹⁾ sekä Helsingin naiskampaamokoulun kertomusvuoden avustusmäärärahaa 75 000 mk¹⁰⁾ mainittujen koulujen huoneistojen kohonneiden kustannusten peittämistä varten.

Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin, niitä joissakin tapauksissa ylittäen, 900 000 mk:n¹¹⁾ suuruinen avustus Sotainvaliidiin veljesliiton Helsingin alaostaston ylläpitämän lastentarhan ja -seimen toiminnan tukemiseen kertomusvuoden loppuun, 600 000 mk:n¹²⁾ suuruinen avustus Mannerheimliiton Santahaminan osastolle ehdoin, että kaupunki saa vuokrata osaston hallinnassa olevan parakkitalon vähintään v:n 1961 loppuun saakka 21 000 mk:n vuosivuokrasta sekä 600 000 mk:n¹³⁾ suuruinen avustus Suomen punaiselle ristille sen Käpylässä rakenteilla olevan lasten päiväkodin rakennustöiden loppuunsaattamista varten.

Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista myönnettiin¹⁴⁾ 50 000 mk:n suuruinen lisäavustus Yhdistys Töölön lastenseimi nimiselle yhdistykselle sen ylläpitämän lastenseimen toiminnan tukemiseen kertomusvuonna. Samaa tarkoitusta varten oikeutettiin¹⁵⁾ lastentarhain johtokunta lisäksi käyttämään kertomusvuoden talousarvioon merkitystä lastentarhain määrärahasta Töölön uusi lastentarha 250 000 mk.

Kaupunginvaltuusto päätti¹⁶⁾ oikeuttaa lastentarhain johtokunnan käyttämään v:n 1948 talousarvioon merkitystä lastentarhain määrärahasta Käpylän uusi lastentarha ja seimi 463 000 mk lisäavustuksen myöntämistä varten Helsingin Ensi koti yhdistyksen ylläpitämän alaseimen v:n 1948 tappion peittämiseen.

Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista päätettiin¹⁷⁾ myöntää Helsingin kreikkalaiskatoliselle seurakunnalle venäjänkielisen alkeiskoulun ylläpitämisestä kalenterivuonna 1949 koituvien kustannusten peittämiseen avustuksena 175 000 mk.

Kaupunginhallituksen käyttövarat. V:n 1948 talousarvion pääluokkaan Opetustoimi kuuluvia kaupunginhallituksen käyttövaroja päätettiin¹⁸⁾ sallia ylittää 185 490 mk.

¹⁾ Kvsto 7 p. syysk. 401 §. — ²⁾ S:n 7 p. syysk. 398 §. — ³⁾ S:n 23 p. maalisk. 136 §. — ⁴⁾ S:n 9 p. helmik. 89 §. — ⁵⁾ S:n 11 p. tammik. 10 §. — ⁶⁾ S:n 28 p. syysk. 474 §. — ⁷⁾ S:n 9 p. helmik. 89 §. — ⁸⁾ S:n 21 p. marrask. 604 §. — ⁹⁾ S:n 21 p. jouluk. 674 §. — ¹⁰⁾ S:n 21 p. marrask. 605 §. — ¹¹⁾ S:n 13 p. huhtik. 184 §. ja 8 p. kesäk. 304 §. — ¹²⁾ S:n 4 p. toukok. 231 §. — ¹³⁾ S:n 29 p. kesäk. 339 §. — ¹⁴⁾ S:n 23 p. maalisk. 138 §. — ¹⁵⁾ S:n 28 p. syysk. 461 §. — ¹⁶⁾ S:n 19 p. tammik. 32 §. — ¹⁷⁾ S:n 26 p. lokak. 533 §. — ¹⁸⁾ S:n 23 p. maalisk. 156 §.

Musiikin harrastuksen levittämistä varhaisnuorison keskuuteen koskeva vtn Enteen ym. aloite päätettiin ¹⁾ lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Sitten kun kirjastolautakunta oli tehnyt lukuisia esityksiä kaupunginkirjaston eri sivukirjastojen aukioloaikojen pidentämisestä, uusien osastojen ja virkojen perustamisesta ym., kaupunginhallitus oli kiinnittänyt huomiota mm. siihen, että työaika kirjastossa oli jäänyt entiselleen, vaikka työaika kaupungin muissa virastoissa ja laitoksissa oli pidennetty. Niinikään todettiin, että Helsingin kaupunginkirjasto oli ainoa kaupunginkirjasto, jossa lainausosastoja pidettiin auki myös sunnuntaisin. Kun nämä ja niiden yhteydessä esiintyneet monet muut kysymykset näyttivät kaipaavan yhtenäistä käsittelyä ja perehtymistä kaupunginkirjaston mm. alueliitoksen kautta suuresti laajentuneeseen toimintaan, kaupunginhallitus oli asettanut ²⁾ komitean tutkimaan asiaa koko laajuudessaan. Komitean saatua tehtävänsä valmiiksi kaupunginvaltuusto, hyväksyen komitean ehdotuksen ³⁾ kaupunginhallituksen siihen tekemän muutoksen, päätti ⁴⁾:

1) että työaika kaupunginkirjastossa sellaisessa työssä, jota suoritetaan säännöllisesti myös iltaisin, on oleva tuntia lyhyempi kuin yleinen työaika on tavallisina arkipäivinä kaupungin muissa virastoissa ja että muussa työssä noudatetaan kaupungin virastojen yleistä työaika; säännöllisessä iltatyössä olevaksi katsotaan henkilö, joka kalenterikuukauden aikana työskentelee virastojen yleisen työajan päättymisen jälkeen vähintään 13 päivänä ja vähintään 3 tuntia kunakin päivänä;

2) että kirjaston lainausosastot pidetään suljettuina sunnuntaisin ja juhlapäivinä;

3) että kirjastoon perustetaan 34 palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluva taloudenhoitajan virka;

4) että kirjastoon perustetaan seitsemän 26 palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvaa osastonhoitajan virkaa;

5) että kirjastoon perustetaan kolme 25 palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvaa opiskelunneuvojan virkaa;

6) että Pasilan sivukirjaston hoitajan virka siirretään 16 palkkaluokasta 26 palkkaluokkaan;

7) että kirjastolautakunta oikeutetaan päättämään, onko osastonhoitajien ja opiskelunneuvojen virat julistettava julkisesti vai ainoastaan oman kirjastoväen haettaviksi;

8) että kirjastoon perustetaan seitsemän toimistoapulaisen ja kolme järjestelyapulaisen virkaa kaikki 16 palkkaluokkaan;

9) että lakkautetaan kolme 16 palkkaluokkaan kuuluvaa amanuenssin virkaa;

10) että sitä mukaa kuin nykyisiä amanuensseja nimitetään osastonhoitajiksi tai opiskelunneuvojiksi, on vapautuvat amanuenssin virat jätettävä täyttämättä ja ehdotettava lakkautettaviksi sekä että muihinkin vapautuviin amanuenssin virkoihin nähden menetellään samalla tavoin toistaiseksi, kunnes työvoiman uudelleen järjestely komitean ehdottamalla tavalla on tullut loppuunsaatuksi;

11) että uudet toimistoapulaisen ja järjestelyapulaisen virat täytetään sitä mukaa kuin vastaavat amanuenssit voidaan siirtää varsinaisiin amanuenssin tehtäviin; sekä

12) että vahvistetaan kaupunginkirjaston johtosääntö kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaan muutettuna.

Edelleen valtuusto päätti, että edellä mainitut toimenpiteet toteutetaan heinäkuun 1 p:nä 1949 sekä myöntää käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin ja palkankorotuksiin uusien virkojen haltijoiden palkkaamisesta ja Pasilan sivukirjaston hoitajan viran siirtämisestä ylempään palkkaluokkaan kertomusvuonna aiheutuneiden menojen peittämiseen yhteensä 1 998 480 mk. Ponsissa 3), 4) ja 5) mainittujen virkojen palkkoja koskevat päätökset alistettiin sosiaaliministeriön palkkaosaston hyväksyttäväksi.

Yllä olevan päätöksensä nojalla kaupunginvaltuusto kirjastolautakunnan esityksestä päätti ⁵⁾ lakkauttaa kaupunginkirjaston kymmenen 23 palkkaluokkaan kuuluvaa amanuenssin virkaa heinäkuun 1 p:stä 1949 lukien ja 3 amanuenssin virkaa marraskuun 1 p:stä 1949 lukien.

¹⁾ Kvsto 9 p. helmik. 97 §. — ²⁾ Ks. v:n 1948 kert. I osan s. 133. — ³⁾ Khn mietintö n:o 7. —

⁴⁾ Kvsto 4 p. toukok. 245 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 120. — ⁵⁾ Kvsto 7 p. syysk. 388 § ja 21 p. marrask. 600 §.

Kaupunginvaltuusto päätti ¹⁾ perustaa eteläisen sivukirjaston toiminnan laajentamista varten kaupunginkirjastoon tammikuun 1 p:stä 1950 lukien kolme 16 palkkaluokkaan kuuluvaa järjestelyapulaisen virkaa sekä oikeuttaa kirjastolautakunnan ylittämään kaupunginkirjaston kaluston hankintamäärärahaa 202 520 mk lisäkaluston hankkimista varten kyseiseen sivukirjastoon.

Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ perustaa v:n 1950 alusta lukien Kulosaaren sivukirjastoon 26 palkkaluokkaan kuuluvan sivukirjastonhoitajan viran sekä lakkauttaa samasta ajankohdasta lukien yhden 23 palkkaluokkaan kuuluvan amanuenssin viran.

Kaupunginvaltuusto päätti ³⁾ Haagan sivukirjaston toiminnan laajentamista varten perustaa kaupunginkirjastoon heinäkuun 1 p:stä 1949 lukien 26 palkkaluokkaan kuuluvan kirjastonhoitajan viran ja myöntää tämän viran palkkaukseen kertomusvuonna 108 540 mk käyttövaroistaan uusien virkojen palkkoihin sekä palkankorotuksiin. Kirjastolautakunta oikeutettiin lisäksi ylittämään kaupunginkirjaston kaluston hankintamäärärahaa 118 700 mk lisäkaluston hankkimista varten kyseiseen sivukirjastoon.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁴⁾ perustaa Nikkilän sairaalaan perustettavaa sivukirjastoa varten kaupunginkirjastoon tammikuun 1 p:stä 1950 lukien 2 kirjastoamanuenssin virkaa 23 palkkaluokkaan sekä kehoittaa kirjastolautakuntaa v:n 1950 talousarvioehdotusta laatiessaan ottamaan huomioon ne muut määrärahat, jotka tämän sivukirjaston perustaminen tekee tarpeellisiksi.

Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ hyväksyä arkkitehtien E. Toiviaisen ja T. Salmio-Toiviaisen laatimat luonnospiirustukset Kallion sivukirjaston korjaus- ja lisärakennustöitä varten sekä antaa yleisten töiden lautakunnan tehtäväksi ryhtyä toimenpiteisiin pääpiirustusten ja lopullisen kustannusarvion laatimiseksi.

Seuraavia kaupunginkirjaston v:n 1948 määrärahoja päätettiin ⁶⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: Palkkiot 15 000 mk, Tilapäistä työvoimaa 1 587 553 mk, Siivoaminen 37 000 mk, Kaluston hankinta 205 156 mk ja Tarverahat 69 000 mk.

Kaupunginmuseo. Museolautakunnan tehtyä esityksen kaupunginmuseon virkojen järjestelystä kaupunginvaltuusto päätti ⁷⁾:

että kaupunginmuseon sivutoimisen intendentin virka lakkautetaan kesäkuun 30 p:nä 1949;

että lakkautetun viran hoitajalle kuuluneet tehtävät yhdistetään heinäkuun 1 p:stä 1949 lukien museonhoitajan tehtäviin;

että museonhoitajan virka siirretään heinäkuun 1 p:stä 1949 lukien 29 palkkaluokasta 32 palkkaluokkaan; sekä

että kaupunginmuseoon perustetaan tammikuun 1 p:stä 1950 lukien 18 palkkaluokan toimistoapulaisen virka.

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti tehdä kaupunginmuseon johtosäännön 5, 7 ja 8 §:iin edellä mainituista virkojen järjestelyistä johtuvat muutokset. Museonhoitajan viran siirtämisestä ylempään palkkaluokkaan koskeva päätös alistettiin sosiaaliministeriön palkkaosaston hyväksyttäväksi.

Kaupunginmuseon v:n 1948 määrärahoja Tilapäistä työvoimaa ja Tarverahat päätettiin ⁶⁾ sallia ylittää vastaavasti 140 000 mk ja 15 000 mk.

Musiikkilautakunta ja kaupunginorkesteri. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ perustaa kaupunginorkesterin toimistoon 25 palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan kirjastonhoitajanviran v:n 1950 alusta lukien sekä tehdä tästä johtuvat muutokset Helsingin kaupungin musiikkilautakunnan ja kaupunginorkesterin toimiston johtosäännön 2, 3, 5, 7 ja 8 §:iin.

Seuraavia musiikkilautakunnan v:n 1948 määrärahoja päätettiin ⁶⁾ sallia ylittää alla mainituin määrin: Palkkiot 32 840 mk, Tilapäistä työvoimaa 48 228 mk ja Käyttövarat 30 000 mk.

Musiikkilautakunta oikeutettiin ⁶⁾ ylittämään seuraavia kaupunginorkesterin v:n 1948 määrärahoja alla mainituin määrin: Palkat 9 100 mk, Konserttikustannukset 209 459 mk ja Muut kulut 1 191 487 mk.

Avustukset. Kaupunginvaltuuston yleisistä käyttövaroista päätettiin ⁹⁾ myöntää

¹⁾ Kvsto 8 p. kesäk. 314 §. — ²⁾ S:n 19 p. lokak. 495 §. — ³⁾ S:n 8 p. kesäk. 315 §. — ⁴⁾ S:n 8 p. kesäk. 316 §. — ⁵⁾ S:n 7 p. syysk. 428 §. — ⁶⁾ S:n 9 p. helmik. 89 §. — ⁷⁾ S:n 29 p. kesäk. 334 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 125. — ⁸⁾ Kvsto 9 p. marrask. 553 §; ks. Kunnall. asetuskok. s. 203. — ⁹⁾ Kvsto 13 p. huhtik. 209 §.

200 000 mk:n suuruinen avustus Kirjoja sokeille nimiselle yhdistykselle sokeain kirjaston toiminnan ylläpitämiseen kertomusvuonna.

Musiikkilautakunta oikeutettiin ¹⁾ ylittämään kertomusvuoden talousarvioon varattua Suomen kansallisteatterin avustusrahaa 1 000 000 mk avustuksen myöntämistä varten mainitulle teatterille sen studiotoiminnan tukemiseen.

Musiikkilautakunta oikeutettiin ²⁾ ylittämään kertomusvuoden talousarvioon merkitä Ab. Lilla teatern yhtiön avustusrahaa 100 000 mk tilapäisen lisäavustuksen myöntämistä varten mainitulle yhtiölle.

Haagan kauppalan historian julkaiseminen. Koska Haagan kauppalan historia, minkä painattamiseen oli ryhdytty v. 1948, ei ollut ehtinyt valmistua v:n 1948 kuluessa, kaupunginvaltuusto päätti ³⁾, että v:n 1948 talousarvion pääluokan Sekalaiset yleiset menot luvun Käyttövarat momentille Kaupunginvaltuuston yleiset käyttövarat Haagan kauppalan historian julkaisemista varten varattu 720 000 mk:n määräraha saadaan siirtää kertomusvuonna käytettäväksi.

9. Kiinteää omaisuutta koskevat asiat

Hallinnolliset kysymykset

Kiinteistötoimisto. Kaupunginhallituksen oikeutettua ⁴⁾ kiinteistölautakunnan tekemään Kalataloussäätiön kanssa kaupungin kalavesiä koskevan tutkimuksen järjestämistä tarkoittavan sopimuksen, minkä mukaan kaupunki mm. luovuttaa tarvittaessa tutkimustyön suorittamiseen soutu- tai moottoriveneen, kiinteistölautakunta oli sittemmin ilmoittanut, että oli tultu siihen tulokseen, ettei tutkimustyötä suoritettaessa tulla toimeen yksinomaan soutuveneellä, jota varten kertomusvuoden talousarvioon oli otettu määräraha vaan että tarkoitukseen olisi hankittava myöskin moottorivene. Kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ oikeuttaa kiinteistölautakunnan ylittämään kertomusvuoden talousarvion kiinteistöjen pääluokan luvun Metsätaloussasto tilapäisen työvoiman määrärahaa moottoriveneen kuljettajan palkkaamista varten enintään 60 000 mk ja saman pääluokan ja luvun määrärahaa Kaluston ja työvälineiden hankinta ja kunnossapito enintään 208 000 mk, moottoriveneen hankkimista ja sen käyttökustannusten suorittamista varten.

Kiinteistömäärärahat. Seuraavia v:n 1948 kiinteistömäärärahvoja päätettiin ⁶⁾ sallia ylittää alla mainitun verran: pääluokan Kiinteistöt luvun Kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto määrärahoja Muiden kuin varsinaisten toimistoviranhaltijain sairaalomasi-jaiset 213 844 mk, Tarverahat 599 763 mk ja Normaalikellojen kunnossapito 51 238 mk; luvun Maataloussasto määrärahoja Puhtaanapito 46 000 mk, Kaluston kunnossapito 500 000 mk, Lääkkeet ja sairaanhoitotarvikkeet 62 000 mk, Maanviljelys 3 600 000 mk ja Rakennukset 1 500 000 mk; luvun Metsätaloussasto määrärahaa Kaluston ja työvälineiden hankinta ja kunnossapito 24 000 mk; luvun Talo-osasto kaupungin talojen määrärahoja Puhtaanapito 119 002 mk, Kaluston hankinta 13 310 mk ja Kaluston kunnossapito 115 404 mk; poliisihuoneistojen määrärahoja Lämpö 500 000 mk ja Puhtaanapito 111 069 mk, kunnallisten työväenasuntojen määrärahoja Vuokrat 4 200 mk ja Kaluston hankinta 8 497 mk, puistotalojen määrärahoja Lämpö 49 620 mk ja Puhtaanapito 660 000 mk, kauppahallien, kioskien ja torien vartioimismäärärahaa 10 650 mk, rakennusten korjausmäärärahoja Tuberkuloosia sairastavien henkilöiden asuntotalot 5 290 mk, Kirjastorakennukset 21 056 mk, Erinäiset korjaukset 93 363 mk, Kioskirakennukset 64 871 mk ja Lämpö- ja vesijohtojen korjaus 90 810 mk ja kalliosuojien määrärahoja Valaistus ja tuuletus 199 618 mk ja Puhtaanapito 89 651 mk; luvun Erinäiset menot määrärahaa Sörnäs ab:n osuus yhtiön entisten vuokra-alueiden tuloista 106 697 mk; luvun Erinäisten hallintokuntain rakennusten korjaukset määrärahoja Kansakoulut 1 517 084 mk, Liitosalueitten kansakoulurakennukset 588 665 mk, Työväenopisto 45 390 mk ja Lämpö- ja vesijohtojen korjaus 624 413 mk; sekä luvun Käyttövarat määrärahaa Kaupunginhallituksen käytettäväksi 61 767 mk.

V:n 1948 talousarvion pääluokan Tuloa tuottavat pääomamenot luvun Talorakennuk-

¹⁾ Kvsto 21 p. jouluk. 673 §. — ²⁾ S:n 9 p. marrask. 587 §. — ³⁾ S:n 23 p. maalisk. 157 §. — ⁴⁾ Ks. v:n 1948 kert. I osan s. 208. — ⁵⁾ Kvsto 23 p. maalisk. 150 §. — ⁶⁾ S:n 19 p. tammik. 47 §. 9 p. helmik. 89 §, 2 p. maalisk. 125 §, 23 p. maalisk. 156 § ja 13 p. huhtik. 211 §.